Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0236/2017

29.3.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 106 odst. 2 a 3 jednacího řádu

o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 a geneticky modifikované kukuřice spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací Bt11, 59122, MIR604, 1507 a GA21, sestávají z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech
(D049280 – 2017/2624(RSP))

Bart Staes, Guillaume Balas, Lynn Boylan, Eleonora Evi, Sirpa Pietikäinen
za Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

B8-0236/2017

usnesení Evropského parlamentu o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 a geneticky modifikované kukuřice spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací Bt11, 59122, MIR604, 1507 a GA21, sestávají z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech (D049280 – 2017/2624(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 a geneticky modifikované kukuřice spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací Bt11, 59122, MIR604, 1507 a GA21, sestávají z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech (D049280),

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech[1], a zejména na čl. 7 odst. 3, čl. 9 odst. 2 a čl. 21 odst. 2 uvedeného nařízení,

– s ohledem na hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003 ze dne 27. března 2017, kdy nebylo vydáno stanovisko, a na hlasování odvolacího výboru ze dne 27. března 2017, kdy opět nebylo vydáno stanovisko,

– s ohledem na články 11 a 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí[2],

– s ohledem na stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne 15. července 2016[3], které zahrnuje minoritní stanovisko, a na předchozí stanoviska úřadu EFSA o kukuřici obsahující jedinou modifikaci, Bt11 (exprimující proteiny Cry1Ab a PAT), 59122 (exprimující proteiny Cry34Ab1, Cry35Ab1 a PAT), MIR604 (exprimující proteiny mCry3A a PMI), 1507 (produkující proteiny Cry1F a PAT) a GA21 (exprimující protein mEPSPS),

– s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 182/2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (COM(2017)0085,

[1] Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.
[2] Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.
[3] Panel GMO EFSA (panel EFSA pro geneticky modifikované organismy), 2016, vědecké stanovisko k žádosti společnosti Syngenta (EFSA-GMO-DE-2011-99) pro uvedení na trh geneticky modifikované kukuřice Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 a dvaceti podkombinací, jež nebyly předtím schváleny nezávisle na jejich původu pro použití v potravinách a krmivech, dovoz a zpracování v souladu s nařízením (ES) č. 1829/2003; EFSA Journal 2016;14(8):4567 [31 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2016.4567.

COD(2017)0035),

– s ohledem na svá předchozí usnesení o námitkách proti povolení geneticky modifikovaných organismů[1],

– s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

– s ohledem na čl. 106 odst. 2 a 3 jednacího řádu,

Žádost

A. vzhledem k tomu, že dne 1. července 2011 podala společnost Syngenta v souladu s články 5 a 17 nařízení (ES) č. 1829/2003 příslušnému orgánu Německa žádost o uvedení potravin, složek potravin a krmiv, které obsahují kukuřici Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh; vzhledem k tomu, že žádost se rovněž vztahuje na uvedení geneticky modifikované kukuřice Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 v produktech, které z ní sestávají nebo ji obsahují, na trh pro jiná použití než v potravinách a krmivech, jako má jakákoli jiná kukuřice, s výjimkou pěstování;

[1] – usnesení ze dne 16. ledna 2014 o návrhu rozhodnutí Rady o uvedení na trh produktu z kukuřice (Zea mays L., linie 1507) geneticky modifikovaného pro rezistenci vůči některým škodlivým organismům z řádu Lepidoptera za účelem pěstování v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES (Úř. věst. C 482, 23.12.2016, s. 110)
– usnesení ze dne 16. prosince 2015 o prováděcím rozhodnutí Komise (EU) 2015/2279 ze dne 4. prosince 2015 o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici NK603 × T25, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh (P8_TA(2015)0456),
– usnesení ze dne 3. února 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87705 × MON 89788, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh (P8_TA(2016)0040),
– usnesení ze dne 3. února 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87708 × MON 89788, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh (P8_TA(2016)0039),
– usnesení ze dne 3. února 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju FG72 (MST-FGØ72-2), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh (P8_TA(2016)0038),
– usnesení ze dne 8. června 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě nebo tři z genetických modifikací, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh (P8_TA(2016)0271),
– usnesení ze dne 8. června 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, pokud jde o uvedení geneticky modifikovaného karafiátu (Dianthus caryophyllus L., linie SHD-27531-4) na trh (P8_TA(2016)0272),
usnesení ze dne 6. října 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení pro uvedení semen geneticky modifikované kukuřice MON 810 na trh za účelem pěstování (P8_TA(2016)0388),
– usnesení ze dne 6. října 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se povoluje uvedení výrobků z geneticky modifikované kukuřice MON 810 na trh (P8_TA(2016)0389),
– usnesení ze dne 6. října 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise týkajícího se uvedení semen geneticky modifikované kukuřice Bt11 na trh za účelem pěstování (P8_TA(2016)0386),
– usnesení ze dne 6. října 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise týkajícího se uvedení semen geneticky modifikované kukuřice 1507 na trh za účelem pěstování (P8_TA(2016)0387),
– usnesení ze dne 6. října 2016 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh (P8_TA(2016)0390),

B. vzhledem k tomu, že dne 21. února 2014 rozšířila společnost Syngenta žádost o všechny podkombinace jednotlivých genetických modifikací tvořících kukuřici Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21, s výjimkou podkombinace 1507 × 59122, kterou již Komise povolila v rozhodnutí 2010/426/EU[1],

C. vzhledem k tomu, že den 31. března 2016 Syngenta aktualizovala předmět žádosti tím, že vyloučila následující čtyři podkombinace, jež zařadila do předmětu jiné žádosti: kukuřice Bt11 × GA21, kukuřice MIR604 × GA21, kukuřice Bt11 × MIR604 a kukuřice Bt11 × MIR604 × GA21[2]

D. vzhledem k tomu, že žadatel nepředložil žádné konkrétní údaje týkající se libovolné z dvaceti podkombinací[3];

E. vzhledem k tomu že zamýšleným účelem pětinásobné modifikace je kontrola škůdců kukuřice z řádu Lepidoptera a coleopteran a získání tolerance k herbicidům obsahujícím glufosinát amonný nebo glyfosát[4]; vzhledem k tomu, že zamýšlený účel různých podkombinací je podobný v závislosti na dané kombinaci;

Stanovisko úřadu EFSA

F. vzhledem k tomu, že Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) vydal v souladu s články 6 a 18 nařízení (ES) č. 1829/2003 dne 26. srpna 2016 kladné stanovisko týkající se geneticky modifikované kukuřice Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 a všech podkombinací, na které se vztahuje rozsah žádosti; vzhledem k tomu, že stanovisko úřadu EFSA obsahovalo menšinové stanovisko;

G. vzhledem k tomu, že úřad EFSA uznává, že nebyly předloženy žádné konkrétní údaje pro všech 20 podkombinací, že mnohé z nich nebyly ještě vytvořeny a že zatím neexistují žádné vědecké informace, které by bylo možné získat v rámci rešerše

---

[1] rozhodnutí Komise 2010/432/EU ze dne 28. července 2010 o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici 1507x59122 (DAS-Ø15Ø7-1xDAS-59122-7), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. L 202, 4.8.2010, s. 11).

[2] prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2016/1685 ze dne 16. září 2016 o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 a geneticky modifikované kukuřice spojující dvě nebo tři z genetických modifikací Bt11, MIR162, MIR604 a GA21, sestávají z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh, a o zrušení nařízení 2010/426/EU, 2011/892/EU, 2011/893/EU a 2011/894/EU (Úř. věst. L 254, 20.9.2016, s.22).

[3] Potvrzeno ve výše uvedeném stanovisku EFSA (EFSA Journal 2016;14(8):4567 [31 stran]

[4] Kukuřice SYN-BTØ11-1 exprimuje protein Cry1Ab, který rostlině poskytuje ochranu proti některým škůdcům z řádu Lepidoptera, a protein PAT, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance k herbicidům na bázi glufosinátu amonného.
Kukuřice DAS-59122-7 exprimuje proteiny Cry34Ab1 a Cry35Ab1, které rostlině poskytují ochranu proti některým škůdcům z řádu Coleoptera, a protein PAT, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance k herbicidu glufosinátu amonného.
Kukuřice SYN-IR6Ø4-5 exprimuje protein Cry3 A, který rostlině poskytuje ochranu proti některým škůdcům z řádu Coleoptera, a protein PMI, jenž byl použit jako selekční marker.
Kukuřice DAS-Ø15Ø7-1 exprimuje protein Cry1F, který rostlině poskytuje ochranu proti některým škůdcům z řádu Lepidoptera, a protein PAT, jenž byl použit jako selekční marker a který rostlině propůjčuje schopnost tolerance k herbicidu na bázi glufosinátu amonného.
Kukuřice MON-ØØØ21-9 exprimuje protein mEPSPS, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance k herbicidům na bázi glyfosátu.

literatury, ale přesto dochází k závěru, že by všech 20 podkombinací mělo být stejně bezpečných jako kukuřice složená z pěti událostí;

H. vzhledem k tomu, že úřad EFSA nepovažuje monitorování příslušných GM událostí po uvedení na trh za potřebné; vzhledem k tomu, že úřad EFSA uvádí pouze to, že požadavek na monitorování by měl být posouzen na základě nových poskytnutých údajů o expresi proteinů, pokud měly být tyto podkombinace tvořeny cíleným šlechtěním a dováženy do Unie;

Obavy

I. vzhledem k tomu, že členské státy během tříměsíčního období konzultací předložily stovky kritických připomínek[1]; vzhledem k tomu, že tyto připomínky se mimo jiné týkaly: chybějících informací a údajů, špatně provedených studií, chybějících studií, chybějících důkazů o vyloučení určitých způsobů expozice, nedostatečné databáze, např. pokud jde o stravitelnost, chybějícího posouzení kombinovaných účinků rozličných toxických proteinů Bt při hodnocení možné alergenicity a toxicity, nedostatků, pokud jde o polní pokusy a statistickou analýzu, chybějících zpráv o výsledcích monitorování, neschopnosti prokázat, že produkt nemá žádné nepříznivé účinky na životní prostředí, neschopnosti dalšího posouzení zjištěných statisticky významných rozdílů, např. ve výživovém složení, a neprovedení imunologických testů v souvislosti s možným vyšším alergenním potenciálem;

J. vzhledem k tomu, že menšinové stanovisko vyjádřil Jean-Michel Wal, člen vědecké komise úřadu EFSA pro geneticky modifikované organismy[2], v němž se uvádí, že: „žadatel neposkytl žádné konkrétní údaje týkající se kterékoli z těchto 20 podkombinací, a rovněž neuvedl dostatečné důvody, které by vysvětlily, proč tyto údaje chybí nebo proč se domnívá, že nejsou potřebné pro posouzení rizika. Toto je nejdůležitější důvod pro vyjádření tohoto menšinového stanoviska vzhledem k tomu, že nemohou existovat dva druhy posouzení rizika, tj. komplexní posouzení založené na úplném souboru údajů a další posouzení, pro které nejsou k dispozici konkrétní údaje a které je založené na předpokladech a nepřímých úvahách odvozených vědeckou komisí na základě tzv. „přístupu založeného na průkaznosti důkazů“ a extrapolací údajů získaných pro jedinou událost, skupinu pěti událostí a pro jiné kombinované události, které byly předloženy a vyhodnoceny v rámci jiných žádostí. Kromě této zásady to v daném případě může mít za následek nekontrolované riziko pro zdraví lidí v určitých skupinách obyvatelstva.“;

K. vzhledem k tomu, že v menšinovém stanovisku jsou zejména položeny otázky, proč není přesně vymezen způsob extrapolace provedené za účelem posouzení možných nepříznivých účinků: „Kritéria, postup a úroveň důvěry, které by měly být požadovány pro tuto extrapolaci, nejsou uvedeny a neexistuje kritické zhodnocení jejího omezení. Nebylo provedeno žádné hodnocení výsledné nejistoty, např. pomocí pravděpodobnostní analýzy, jak je doporučeno v návrhu pokynů vědeckého výboru EFSA pro vědecké posuzování nejistoty úřadem EFSA (v revidovaném znění pro interní

[1] Viz Seznam otázek úřadu EFSA, příloha G k otázce č. EFSA-Q-2011-00894, k dispozici na internetové adrese: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionDocumentsLoader?question=EFSA-Q-2011-00894 (poslední bod)
[2] Viz příloha A stanoviska úřadu EFSA.

testování). Tyto nedostatky mohou znehodnotit obecný závěr.‘;

L. vzhledem k tomu, že menšinové stanovisko úřadu EFSA poukazuje také na několik nedostatků a protichůdných argumentů obsažených v žádosti, např. skutečnost, že se žadatel na jedné straně zmiňuje o tom, že byly vyprodukovány všechny podkombinace a byla analyzována hladina exprese proteinů[1], ale na druhé straně neposkytuje žádné údaje o žádné podkombinaci;

M. vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná odrůdy kukuřice SYN-BTØ11-1, DAS-59122-7 a DAS-Ø15Ø7-1, o které se jedná, exprimují protein PAT, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance k herbicidu na bázi glufosinátu amonného; vzhledem k tomu, že glufosinát je klasifikován jako látka toxická pro reprodukci a splňuje proto kritéria pro vyloučení vymezená v nařízení (ES) č. 1107/2009; vzhledem k tomu, že platnost schválení glufosinátu skončí dne 31. července 2018[2];

N. vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná kukuřice MON-ØØ6Ø3-9 popsaná v žádosti exprimuje protein mEPSPS, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance k herbicidům na bázi glyfosátu; vzhledem k tomu, že Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny, jež je specializovanou agenturou Světové zdravotnické organizace pro rakovinu, klasifikovala dne 20. března 2015 glyfosát jako látku, která je pro lidi pravděpodobně karcinogenní[3];

Postup

O. vzhledem k tomu, že hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne 27. ledna 2017, nevedlo k vydání žádného stanoviska; vzhledem k tomu, že pouze 10 členských států, zastupujících 38,43 % obyvatel EU, hlasovalo ve prospěch návrhu, zatímco 13 členských států hlasovalo proti a 4 členské státy se hlasování zdržely; vzhledem k tomu, že odvolací výbor hlasoval dne 27. března 2017 a opět nevydal žádné stanovisko;

P. vzhledem k tomu, že jak v důvodové zprávě ke svému legislativnímu návrhu předloženému dne 22. dubna 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 1829/2003, pokud jde o možnost členských států omezit či zakázat používání geneticky modifikovaných potravin a krmiv na svém území, tak v důvodové zprávě k legislativnímu návrhu předloženému dne 14. února 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 182/2011, vyjádřila Komise politování nad skutečností, že od vstupu nařízení (ES) č. 1829/2003 v platnost přijímala Komise rozhodnutí o povolení bez podpory stanovisek výborů členských států a že navracení dokumentace Komisi ke konečnému rozhodnutí, což byla v podstatě výjimka pro tento postup jako celek, se stalo při rozhodování o povolování geneticky modifikovaných potravin a krmiv pravidlem; vzhledem k tomu, že předseda Komise

[1] V žádosti je uvedeno, že „kukuřice Bt11 x 59122 x MIR604 x 1507 x GA21 a všechny její podkombinace, nezávisle na jejich původu, byly získány pomocí běžných šlechtitelských křížení (...) (bod ii)“, a „analýza hladiny exprese proteinů potvrzuje, že křížení jednoduchých událostí GM kukuřice (...) nemá u kukuřice Bt11 x 59122 x MIR604 x 1507 x GA21 nebo podkombinací složených z menšího počtu těchto událostí nezávisle na jejich původu za následek žádnou jejich interakci (bod x)“.

[2] http://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=EN&selectedID=1436

[3] Monografie IARC, svazek 112: hodnocení pěti organofosfátových insekticidů a herbicidů, 20. března 2015, http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf

Juncker tuto praxi při několika příležitostech odsoudil jako nedemokratickou[1];

Q. vzhledem k tomu, že legislativní návrh ze dne 22. dubna 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 1829/2003, byl dne 28. října 2015 Parlamentem zamítnut z toho důvodu, že pěstování GMO sice nutně probíhá na území členského státu, nicméně obchodování s nimi má přeshraniční charakter, což znamená, že vnitrostátní zákaz prodeje a použití, jak jej navrhuje Komise, by nebyl bez znovuzavedení hraničních kontrol dováženého zboží vynutitelný; vzhledem k tomu, že Parlament nejen zamítl legislativní návrh, ale rovněž vyzval Komisi, aby svůj návrh stáhla a předložila nový;

R. vzhledem k tomu, že v bodu odůvodnění 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí, je jasně uvedeno, že: „Zvažuje-li Komise přijetí dalších návrhů prováděcích aktů týkajících se zvláště citlivých oblastí, zejména daní, zdraví spotřebitelů, bezpečnosti potravin a ochrany životního prostředí, bude ve snaze o nalezení vyváženého řešení pokud možno respektovat převládající názor, který by se mohl objevit v odvolacím výboru a zpochybňoval by vhodnost prováděcího aktu.“[2];

1. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 1829/2003;

2. domnívá se, že prováděcí rozhodnutí Komise není v souladu s právními předpisy Unie, neboť není slučitelné s cílem nařízení (ES) č. 1829/2003, který podle obecných zásad stanovených v nařízení (ES) č. 178/2002[3] spočívá v poskytnutí základu pro zajištění vysoké míry ochrany lidského života a zdraví, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat, životního prostředí a zájmů spotřebitele v souvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivy při současném zajištění účinného fungování vnitřního trhu;

3. domnívá se zejména, že schválení odrůd, u nichž nebyly poskytnuty žádné údaje o bezpečnosti, které ještě nebyly ani testovány nebo které ještě vůbec nebyly vytvořeny, je v rozporu se zásadami obecného potravinového práva stanovenými v nařízení (ES) č. 178/2002;

4. vyzývá Komisi, aby vzala svůj návrh prováděcího rozhodnutí zpět;

5. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě a Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

[1] např. v úvodním projevu na plenárním zasedání Evropského parlamentu obsaženém v politických pokynech pro novou Evropskou komisi (Štrasburk, 15. července 2014) nebo v projevu o stavu Unie v roce 2016 (Štrasburk, 14. září 2016).
[2] Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.
[3] Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.